

NOTAT

8. november 2006
j.nr. 012524/72050-0001
Side 1/3

Den planlagte russisk-tyske gasledning i Østersøen - Nord Stream.

Bag projektet står et konsortium af 3 selskaber: 2 tyske energiselskaber (E.ON og BASF) og et russisk (Gazprom). Selskaberne har i oktober 2006 dannet et selvstændigt selskab, Nord Stream AG, med hjemsted i Zug i Schweiz. Gazprom har 51 % af aktierne i selskabet. Navnet på rørledningsprojektet er Nord Stream.

Den planlagte gasledning skal gå fra Vyborg i Rusland ned gennem Østersøen, hvor den løber gennem russiske, finske, svenske, danske og tyske havområder. Ledningen føres i land ved Greifswald i Tyskland.

Det er planlagt, at der bygges to 1.200 km lange parallelle rørledninger og en fast platform til inspektion og vedligehold midtvejs i svensk havområde nord for Gotland. Den første rørledning skal være færdig 2010 og den anden 2013. På dansk havområde øst og syd om Bornholm vil ledningen udgøre 149 km. Projektet er anslået at ville koste ca. 5,5 mia. Euro. Ledningerne forventes at få en kapacitet på 55 mia. m³ naturgas årligt fra 2013.

Selskabet bag Nord Stream rettede henvendelse til de danske myndigheder i begyndelsen af 2006 for at orientere om planerne for gasledningen. Selskabet har ligeledes henvendt sig til Finland, Sverige og Tyskland. Estland, Letland, Lithauen og Polen er også blevet orienteret af selskabet.

DONG Energy har oplyst, at selskabet har købt gas af Gazprom, som skal føres gennem rørledningen. Levering skal ske fra 1. januar 2011.

Espoo-konventionen. Notificering af berørte lande med offentlig høring

Danmark ratificerede i marts 1997 "Konventionen af 25. februar 1991 om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænser". Konventionen indeholder bl.a. bestemmelser for gennemførelse af VVM-vurderinger (vurdering af virkning på miljøet) og om forholdsregler til at mindske skadelige miljøkonsekvenser på tværs af landegrænser fra en række aktiviteter. Alle lande omkring Østersøen, undtaget Rusland, har ratificeret konventionen. Rusland har underskrevet konventionen. Rusland har erklæret, at det i denne sag i videst muligt omfang vil leve op til konventionens regler.

Miljøministeriet har ansvaret for konventionen og Skov- og Naturstyrelsen er såkaldt "Focal Point".

Projektet om gasrørledningen er omfattet af konventionen. Den planlagte rørledning vil gå

gennem fem landes havområder. Det drejer sig om Rusland, Finland, Sverige, Danmark og Tyskland. De fire sidstnævnte lande, som har tiltrådt konventionen, er ifølge denne, såkaldte oprindelseslande. Alle lande omkring Østersøen, undtaget Rusland, er efter Espoo-konventionen lande, hvis miljø kan berøres af rørledningen, såkaldte berørte lande. For Danmark gælder således, at det både er et berørt land, hvis miljø kan blive påvirket af rørledningsprojektet og et "oprindelsesland" i den forstand, at der kan ske en påvirkning af miljøet i de øvrige lande fra den del af projektet, som er placeret på dansk område.

Dette medfører, at de lande, hvis havområder ledningen løber igennem, er forpligtigede til at notificere de eventuelt berørte lande om projektet. Notificering indebærer, at der sendes et brev med forespørgsel om, hvorvidt det pågældende påvirkede land ønsker at deltage i den kommende udarbejdelse af miljøvurderingen af projektet. Sammen med brevet sendes en fylldig orientering om projektet. Finland, Sverige, Tyskland og Danmark skal dels notificere hinanden dels de baltiske lande og Polen.

Uanset projektet ikke er dansk, er man forpligtiget til at notificere, hvis en ansøger sender et projekt frem. Det afgørende er, at der kan komme påvirkninger på miljøet fra et projekt, som er placeret på dansk område.

Da Rusland ikke har ratificeret konventionen er landet ikke forpligtiget til at notificere. Rusland har som nævnt tilkendegivet, at ville leve op til konventionen i videst muligt omfang.

Finland, Sverige, Danmark, Tyskland og Rusland har samarbejdet om tilrettelæggelsen af notifikationen, således at dette sker på samme tid i alle lande. Til brug for notifikationen har Nord Stream AG udarbejdet et dokument, som beskriver projektet og en foreløbig vurdering af dets mulige miljøpåvirkninger. Landene er blevet præsenteret for udkast til dokumentet og har afgivet tekniske bemærkninger til dette, for at det kan indeholde de oplysninger, som er nødvendige for en notifikation. Det skal understreges, at indholdet i øvrigt i dokumentet er selskabets ansvar.

Det er aftalt mellem de fem lande, at notifikationen sker den 14. november 2006. Høringsfristen er til midten af februar 2007. De myndigheder, som har ansvaret for Espoo-konventionen i de baltiske lande og Polen, er orienteret om høringsproceduren.

Danmark og notificeringen

Som nævnt er Danmark forpligtet til at notificere sine nabolande. Så snart landene har notificeret hinanden, vil Skov- og Naturstyrelsen og Energistyrelsen sende projektet i offentlig høring, herunder til berørte myndigheder og organisationer. Formålet med høringen er at få størst mulig indflydelse på udformningen af den miljøkonsekvensvurdering (VVM), Nord Stream AG herefter skal udarbejde. Danmark og hermed også offentligheden vil på et senere tidspunkt blive hørt over udkastet til miljøkonsekvensvurderingen.

Lovgivningen vedrørende rørledningsprojektet

Ifølge FNs havretskonvention har Nord Stream AG ret til at nedlægge gasrørledningen i havet på bl.a. dansk kontinentalsokkel. Nedlæggelse og drift af rørledningen skal ske med respekt for danske rettigheder til ressourcer i havet og under havbunden og skal respektere beskyttelsen af miljøet. I praksis betyder det, at danske myndigheder får indflydelse på placeringen af traceet for rørledningen. I øvrigt skal projektet godkendes efter danske regler

om nedlæggelse og drift af gasrørledninger i havet. Danske myndigheder vil føre tilsyn med gasrørledningen.

Den danske lovgivning og overholdelse af Espoo-konventionen sikrer, at projektet tillige vil opfylde Danmarks forpligtelser i henhold til VVM-direktivet.

Det skal nævnes, at de danske myndigheder endnu ikke har modtaget en ansøgning om tilladelse til at nedlægge og drive Nord Stream-gasrørledningen.

Helsingforskonventionen-Helcom

Konventionen, som er indgået i 1974 og trådte i kraft i 1980, har til formål at beskytte havmiljøet i Østersøen. Alle lande rundt om Østersøen er medlem af konventionen. Medlemslandene er under det seneste års Helcom-møder blevet orienteret om, hvor langt forberedelserne til projektet om gasledningen var kommet. Helcom vil også modtage en notifikation om projektet.